

LIETUVIS

Atsk. Nr. Kaina: 300 Rs.

Prenumeratos kaina:

Brazilijos metams 12 mėnesių, pusemetiui 6500g
Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams 15 mėnesių, pusemetiui 8 mlr.

Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 mlr pusemetiui 10

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

O maior e mais antigo jornal lido na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuviškas Pietų Amerikoje.

Lietuviškos Brazilijos Organas

Redakcija: LIETUVIŲ S. GA. BRAZILIJOS

Atsakomasis redaktorius

Dr. Egnas Muniz Moreira Landim

Faktinis Redaktorius

Stasys Vanevičius

Rankraščius redakcija taisyso savo nuožūra. Nesu-
rašyti rankraščių nesaugo ir savo lėšomis negrazina
Už apmokamus skelbimus neatsako.

METAIS

SÃO PAULO, 1940 m. Sav. - Janeiro mėn. 23 d.

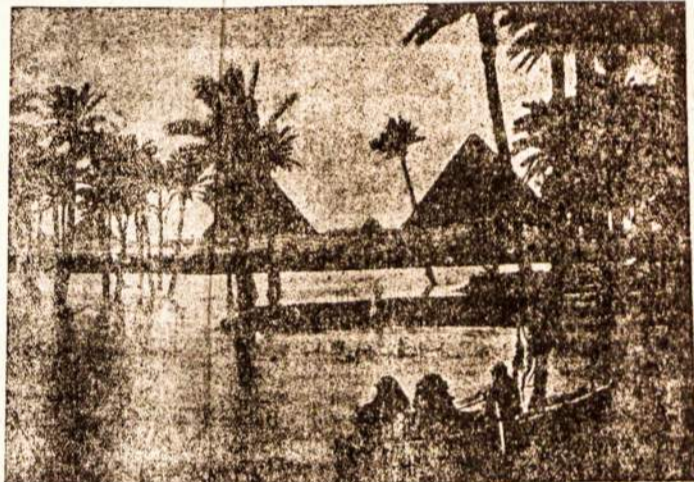
NR. 6 (601)

SMARKIOS KOVOS VISUOSE FRONTUOSE SUOMIJOJ. VERAMU BALKANUOSE. Pastraukė Lietuvos Kariuomenės Vadas. Brazilijos kacleris Argentinoje.

Suomių--Sovietų Karas.

Suomių--suomių karas vi-
sose frontuose eina visu
pajūru. Labai smarkūs mū-
šiai Salla fronte, kuriame ru-
šiai pasitraukė per keliolika
 kilometrų.
Suomių lėktuvai kasdien
bombarduoja suomių miestus.
Suomių aviacija pasiekė
22 dieną nuo rusų bombų
nukentėjo Abo miestas.
Suomių orui pagerėjus, la-
ktyvi yra abiejų pusių
kovos. Ne tik sovietų, bet
suomių lėktuvai labai smar-
kiai. Maskvos karo
sitkintumas skelbia, kad
21 dieną sovietai nu-
sėdė 15 suomių lėktuvų. Be
suomių, žuvo ir trys

švedų lakūnai savanoriai. Suo-
mių karo pranešimas skelbia
kad per paskutines dienas
jėte numušė 37 lėktuvus.
Sausio 22 dieną suomių
aviacija su dideliu pasieki-
mu atakavo sovietų karo ba-
zė Kronštate. Suomių lėktu-
vai per valandą laiko padarė
labai daug nuostolių Kronš-
tate.
Užsieny karo koresponden-
tai Suomijoje skelbia, kad
suomių kariuomenės dalys vi-
suose sausumos frontuose la-
bai stipriai laikosi, nežūrint
nepaprastus puolimus. Ka-
ro korespondentų nuomone,
suomių dar gali laikytis ilgai
prieš sovietų invaziją.

Egipto vaizdas. Tolumoje matyti garsiosios piramidės.

Brangsta pragyve- nimas Europoje.

Visose Europos valstybėse
smarkiai brangsta pragyveni-
mas. Pragyvenimas ypatin-
gi pabrango kariaujančiose
Europos valstybėse. Vokietijoje
je didesniose miestuose sva-
besnieji maisto produktai ne-
tik kad pabrango, bet ir ju-
sunku gauti. Maisto produ-
ktai parduodami ant kortelių
ir gyventojai neturi teisės
nuspirti daugiau negu re-
kia prasimaitinti minimali-
mul.

— EUROPOS Laikraščiuose
rašo, kad dabartinis karas
gali greitai persimesti į Azi-
ją ir į jį gali įsikilti dar ko-
letas Balkanų bei Azijos val-
stybių.

Gen. Raštikis atsistatydino

Havas-
ano praneša, kad atsis-
tino Lietuvos kariuome-
nės vadas gen. St. Raštikis.
Jis pastaruosius dveju-
s mėnesius vadovavo
gen. Raštikis vaidino
svarbų vaidmenį Lietu-
vidaus politikoj. Sako,

kad jam reikalingi keičia-
vosi net ministrų kabinetą.
Šiuo metu tarp kariuomenės
vado ir Respublikos vyriau-
sybės pasireiškė nuomonių
skirtumas kairiaisiais valsty-
bės reikalais.

Vokiečių lėktuvai Olandijos teritorijoje

Amsterdamo pranešama,
kad keli vok. lėk. labai dide-
lį aukštumoje skraidė virš
Olandijos teritorijos. Prieš
keturias dienas vokiečių
lėktuvai buvo įsiveržę į
Olandijos teritoriją. Belgai dėl

tokio vokiečių žygio įteikė
protesto notą Vokietijai.
Belgai ir Olandai įsitikinę,
kad vokiečiai leško priekabi-
bių norėdami sulaužyti Belgi-
jos neutralitetą.

Brazilijos užsieny reikalų ministras Buėnos Ajrese

Argentinos sostinė Bue-
nos Ajres atvyko Brazilijos
užsieny reikalų ministras Dr.
Oswaldo Aranha, kuris, buvo
tikslas su didelėmis iškli-
mėmis. Argentinos užsieny
reikalų ministras Dr. José
Carrillo Brazilijos kan-
clerio garbei iškėlė bankiet-
į, kuriame pasikeista pra-

kalbomis.
Ministras Oswaldo Aranha
Argentinoje turės visą eilę
svarbių pasitarimų bei pasi-
rašys naują prekybos sutartį.
Jo kelionės tikslas į Argenti-
ną yra sustiprinti draugiškus
abiejų valstybių santykius bei
susitarti dėl bendros užsienio
bei ekonominės politikos.

Atmuštos vokiečių patrulės vakarų fronte

Vakarų fronte keliose vie-
tose vokiečių patrulės mėgi-
osi veržtis į prancūzų pozici-
jas. Prancūzai artilerijos ir
pulkosvaizdžių ugnimi vokie-
čių atmušė. Vokiečių pusė-

je būvę nemažas skaičius už-
muštų ir sužeistų. Kelios vo-
kiečių patrulės buvo pateku-
sios į labai pavojingą pran-
cūzų kulkosvaizdžių užėj.

60 komunistų

Prancūzijoje išleistas įstaty-
mas, kuris reikalauja, kad
visi seimo nariai komunistai
būtų pasitraukę iš seimo
santykius su SSSR kom-
partija ir saugoti savo vals-

tybės pasilaptis. Vienas sena-
torius ir 60 seimo narių, ku-
rie šios priesaikos nepadarė,
tapo pašalinami. Jie nustojo
teisį dalyvauti ir provincijų
seimeliuose.

Suomija sutrukdė Sovietų planus

Danijos laikraščiai rašo,
kad Sovietai tikėjosi per ke-
lias dienas apsidirbti Suo-
mijoje ir savo agresingą eks-
pansiją pasukti į Balkanus ir
Besarabiją. Tačiau toks tvir-
tas ir netikėtas suomių pas-
priešinimas smarkiai sutruk-
dė sovietų planus. Sovietai
dar ir dabar neatsisakė nuo
Besarabijos, bet nenori pa-
dėti karo su Rumunija, kol
nebaigtas karas su Suomije.

Varšuvoje siaučia ligos

Laikraščiai rašo, kad Va-
rsuvoje siaučia tifo ir kitų
epidemija. Varšuvos mie-
ste tūkstančiai gyventojų ke-
čia badą ir šalį. Jaučia
didelė akmens anglies sta-
lir žmonės priversti gyve-
ti neįsilytuose būtuose.

Reikalingiausių maisto p-
duktų Varšuvos mieste t-
labai trūksta, nes beveik v-
buvusių maisto atsargų vo-
čiai išgubeno Vokiet-
Varšuvos gyventojai per-
vena baidius bado ir šal-
laikus.

Pagerėjo Lietuvos rinkų padėtis

Naujausias žinios iš Ka-
praneša, kad Lietuvoje p-
rangus žemės ūkio gamini-
ūkinių padėtis žymiai
gerėjusi. Ukiniškai dab-
niu metu esa turi žymiai
giau pajamų.

— SOVIETŲ Rusijos už-
sieny reikalų ministras
suimama daug lenkų buv-
vaidininkų, prancūzų ir
lenkų. Daug lenkų išga-
ta į Rusijos gilumą.

Sovietų Rusija nustojo

Suomių karo komunikatas
skelbia, kad nuo karo pra-
džios iki šių metų sausio 22
dienos sovietai nustojo 667
karo lėktuvus. Daugumą iš
šių lėktuvų sunaikino suomių
priešlėktuvinės patrankos ir
lėktuvai. Likusieji lėktuvai
buvo sunaikinti per avarijas.
Suomių nuo karo pradžios
iki dabar nustojo 184 lėktu-
vų.

Audra Caxias miestelyje

Sausio 18 d. vakare p. r. Ca-
xias m. Rio de Janeiro valst.,
perėjo smarki audra. Apgriau-
ta kele. a namų, sugadintas
elektros tinklas, sutrukdintas
Caxias radio stoties veikimas.
Audra padarė nuostolių ir Ca-
xias lietuviams. Išvertė t o-
ra, nukrėtė sodus, o Jono
Lukoševičiaus namo nuvertė
stogą.

— ŠVEICARIJOJE Mirė gar-
sus šveicarų politikas ir buv-
ęs respublikos prezidentas
Motta.

— VOKIETIJOJE Vienas
piliėtis gavo keturis metus
sunkiųjų darbų kalėjimo už
tai, kad klausėj radio iš už-
sienio.

— MARŠALAS Geringas
pasirašė dekretą, kuriuo kon-
fiskuojamas visas buvusios
Lenkijos valdžios valstybinis
turtas, kuris dabar randasi
vokiečių okupuotose srityse.

— URUGVAJUS Vyriau-
snybė nutarė internuoti vokie-
toje Lenkijos srityje kasdienį
laivą „Tacotara“,
kuris yra laikomas pagalbi-
vaidininkų, prancūzų ir
lenkų laivais. Visi „Taco-
tara“ laivo jūrininkai taip pat
internuoti.

Causa inquietação em Roma a politi- ca allemã no Baltico e nos Balkans

AMSTERDAM, 31 — „O sr.
Benito Mussolini, chefe do
governo da Italia, indagou re-
centemente de Berlim quaes
os fins da guerra da Allema-
nha no Baltico e nos Bal-
kans“. E' o que escreve da
capital allemã o correspon-
dente do „Telegraaf“, o qual
accrescenta:

„Não se sabe, ao certo, co-
mo haja sido effectuado esse
pedido de informações: se
por carta, telephonicamente
ou por intermedio do embai-
xador Attelino. O ultimo me-
thodo, parece, mais prova-
vel. O que é impossivel é a
realidade dos passos dados
pelos dirigentes de Roma.

O „duce“ perguntou quaes
os objectivos da U. R. S. S.
nos paizes balticos e balka-
nicos. Deu a conhecer a e-
nergica opposição aos soviets
na questão da Finlandia e
não dissimulou que qualquer
desenvolvimento do bolche-
vismo imperialista nos Bal-
kans forçaria a Italia a re-
considerar o conjunto da po-
litica externa.

As informações autorizadas
dizem que o „Reich“ respon-
dederã não desejar de modo
nenhum intevir no conflicto
ruso-finlandez. Com relação
aos Balkans, affirmara que
não desejava nenhuma exten-
são do conflicto em tal direc-
ção.

Com effeito, os paizes Bal-
canicos fornecem actualmen-
te ao „Reich“ a maior parte
das suas importações, desde
o aperte do cerco matimo
franco-britannico.

De outra parte o mesmo
jornal registra a decepção ca-
da vez mais viva que trans-
parece na Allemanha diante
do desenrolar des aconteci-
mentos no extremo norte da
Europa.

O que mais impressiona os
allemães, no momento pre-
sente, é o seu isolamento
ideologico. De facto, todas
as sympathias do mundo con-
vergem para a Finlandia: vo-
luntarios de todos os paizes
juntam se aos exercitos fin-
landezes contra o invasor
russo“.

Conferencia entre os chancelleres da Rumania e Yugoslavia

BELGRADO, 21 — Pela pri-
meira vez, app. receu, esta
manhan, na imprensa desta
capital, a noticia official da
conferencia realizada entre
os chancelleres da Rumania
e Yugoslavia, srs. Gafencu e
Markovitch, respectivamen-
te.

cial, que dizia:
“Os ministros das Relações
Exteriores da Rumania e Yu-
goslavia se reuniram hontem
dia 20 de Janeiro, em Wrasha-
ta. Os ministros discutiram
questões de indole administra-
tiva, relacionadas com a re-
união que fara realizar a
“entente baltica“.

A noticia foi dada a conhe-
cer num communicado offi-

Iš Lietuvos

Pažanga Žemaičiuose

KAUNAS. Pažanga Žemaičiuose ypatingai pastebima prisiminus praeitį. Prieš žemės reformą Žemaičiuose buvo daug stambių dvarų, ypatingai Mažeikių apskrityje, kur viename tik Židikių valsčiuje buvo apie 40 dvarų. Tik kur ne kur dvarų laukų galuose matėsi menkos kaimo bakažėlės. Po žemės reformos gavę žemės sklypus savanoriai kariai, dvarų kumečiai ir bežemiai pradėjo juose kurtis ir, nors pradžia buvo labai sunki, nes neturėdami gyvulių, nei žagrės, nei rasto — bet gavę vyriausybės pagalbos, pradžioje pasitė laikinas bakažės ir būtiniausias padargus, o vėliau didesnįjį daugumą jau pasitė gražius trobesius, įsigijo produktingas karves ir neblogus arklius, užsiveisė sodus. — Senieji kaimai, kol išsikurtė viensėdžiai, irgi turėjo vargo, bet dabar yra gerai atkūtę, pagerino trilauki-

Žemės reforma Vilniaus srityje

VILNIUS. Šiuo metu Žemės ūkio ministerijos pareigūnai su baigia paruošiamuosius darbus žemės reformai Vilniaus srityje. Krašte renka žinios apie nusavintus žemus, aiškinaimi jų savininkams, surašomi ūkiai ir bendras dvarų stovis, trobesiai. Jau atvyko į Vilnių apie 70

matininkų, kurie pavasarį turės parceluoti dvarus ir skirstyti kaimus į vienkiemis. Tikimasi šiais metais išparceluoti ir išskirstyti apie 30 tūkst. hektarų žemės. Į darbų planą įtraukiami 200-250 kaimai. Ligai pavasario bus paruošta išskirstymui apie 150 kaimų.

6 naujieji garvežiai

KAUNAS. Jau gauti visi 6 naujieji garvežiai, kurie buvo prieš metus užsakyti čekų „Skoda“ fabrikuose. Garvežių greitis yra 130 kilometrų į valandą. Jie bus paleisti su greitaisiais traukiniais tarp Kauno ir Vilniaus ir kitomis linijomis. — Paliktiems tarnyboje Vilniaus krašto geležinkelininkams nustatyta, kad jie sausio 15 d. turės laikyti egzaminus iš techninių dalykų, be to visi paliktieji mūsų geležinkelio tarnyboje buvę lenkų geležinkelio tarnautojai ir darbininkai turi išmokyti lietuvių kalbą raštu ir žodžiu. Apie padarytą pažangą jie bus patikrinami kas mėnesį.

— KAUNAS. Vidaus Reikalų Ministerija baigia ruošti planą, kuriam numatoma pasiskirti 5 milijonus litų. Plane numatyta atlikti daug vertinimų dalykų, ypač bus plačiai vykdomi miestų tvarkymo ir kelių gerinimo darbai. Vilniui numatomas atskiras viešųjų darbų planas.

— KLAIPEDA. Ypatingo teismo posėdyje po trijų valandų svarstymo nutesta 2 metams sunkiųjų darbų kalė jimo Ona Piaulokienė už tai kad klausiusi užsienio rudieji pasakojusi kitiems ką girdujusi. Piaulokienė yra klaipėdiškė, ištėkėjusi už vyro iš D. Lietuvos: ji turėjo mažą krautuvėlę.

DEGA USA SUOMIŲ ŽEMĖ

(Pranešimas iš Lietuvos apie Sovietų — Suomų karą)

Suomijos pasienio miestai yra paversti tikru artilerijos pragaru. Rusai žūt būt stūgiasi pralaužti suomių saugybinės linijas ir kaikuos pelkes bombarduoja tokiu uraganaline ugnimi, kaip kadavo didžiojo karo metu Vakarų fronte. Pavyzdžiui, viename tik fronto sektoriuje per 5 minutes rusai iššovė 7 granatų. Dabar sunku su apsigalvoti, nes žemė giliai įlūsi, be to Suomijoje ji vis akmenuota. Už tad suomų kariuomenės dalys nuolat įda ir kaitalioja vietas, tok būdu išvengdamos didesnių aukų.

SOVIETŲ KARIAMS GREIČIAU PAVOJUS KIEKVIENAMĖ ŽINGSNYJE

Kaip narsiai suomiai giną savo žemę pripažįsta ir svetųjų spauda. Taip „Pravda“ aprašo apie pavojus, kokių raudonarmiečių laukia kiekviename žingsnyje į Suomiją. „Vos tik raudonarmiečiai įkėlė koją į Suomiją subildėjo apogimaa — sprogo mina. Visur padėtos minos. Išilgai kaimo jojo raitelis, žiūrėdamas priešais. Sutrenkė sprogimas. Gatvėje raitis sužalotas arklys. Minai per kelią suomių kariuomenės perkastas griovys. Raudonarmiečiai įsakė griovį užkast, kad galėtų pervaziuoti tankų kolona. Kai tik į griovį įkrito sušalusios žemės grumstai, sutrenkė sprogimas. Iš karto sprogo kelios minos. Kautynėse pavargę raudonarmiečiai...

ji kariai troško išgerti. Vėliau visame kaime ieškojo sugulintų. Visur šulinius užgriovė pasitraukdami suomių kariai. Sovietų kariams gresia pavojus ant kiekvieno tako, kiekviename kelyje“. Sovietų kariuomenė pasitraukdama išsivedusi visus, kas gali paeiti. Vakaris dangus nušviestas gaisrų pašvaistėmis. Visa Suomijos šiaurė yra apdengta tirštų dūmų stuoksniais nuo degančių miestų, kaimų ir kaiku girių.

Nedideli Suomų partizanų būriai po 20—25 vyrus veikia plačiame rusų fronto užnugaryje, tuos būrelius sudaro vyrai, kilę iš tų vietų ir jas gerai pažįsta. Jie vietomis siekia 100 kilometrų už fronto, dezorganizuodami rusų saugybinę, gadinant keliuos, naikindami tiltus ir keldami netvarką.

KARAS ŠIAURĖS PAŠVAIS TĖS ŠVIESOJE

Apie kovas ir kovų sąlygas tolimojoje šiaurėje. Patsamo fronte vieną švedų korespondentas rašo: „Patsamo fronte saulė niekad neuzteka. Keletą valandų per parą dangus šiek tiek paraudonuoja, tačiau ir tokią „dieną“ yra tamsesnė, kaip naktis pietinėje Suomijoje. Šimtas kilometrų į šiaurę nuo Asigalio rasto, keletą mylių nuo šiaurės Leidinės jūros ir prieš mūsų akis tęsiasi begalinė sniego lyguma — tundra. Naktimis čia spindi šiaurės pašvaistės, tačiau saulė čia neišvairina...

tik po keletos mėnesių. Ši linija yra turbūt pati pavojingiausiaji suomiams, nes rusai, atrodo, ruošiasi čia sutelkti vis didesnes jėgas. Šiuo metu čia vedamas atkaklus patuliu karas; staigmenė čia nuolat pasitaiko, nes patuliu nuveina toliau į priešų užnugarį, o priešas išiveržia į Suomiją per 20—50 kilometrų. Sovietų armija kerta Laplandiją nuo visos Suomijos ir taip pat susisiekiama keliuos su Švedija.

ATAKOS DURTUVAIS PŪGŲ IR SPEIGE

Atkakliai mūsų Suomijoje prasidėjo ties Alvajerviu, Ladogos ežero fronte. Tą dieną suomių pradėjo prieš raudonarmiečius priešpuolimą, norėdami sustabdyti jų puolimą. Sekamą dieną suomių puolimas pavirto tikru atakos durtuvais, kurios nebeatpaikydami rusai pradėjo žingsnis po žingsnio trauktis iš savo užimtų pozicijų. Nepaisant šalčių ir pūgų, kautynės ėjo nepaprastai atkaklios, kautynės vyrai prieš vyrą, granatomis ir durtuvais. Sovietai šiame fronte turi sutraukti labai dideles jėgas, siekdami sunaikinti svarbią geležinkelio liniją.

Sovietų kariuomenė su nepaprastai didelėmis jėgomis ir atkaklumu veržiasi Rovaniemio ir Uleaborgo kryptimi. Kaip suomių, taip sovietų kariuomenės naudojasi patalpusiais, kuriomis abi šalys žymiai pagreitina savo judėjimus.

Rusai savo puolimus iš anksto paruošia labai stipria artilerijos ugnimi, o puolimų metu pirmos eilės eina labai didelius kiekius šarvuotųjų lengvųjų tankų, ir tik vėliau paskui žygiuoja patį pėstininkų kariuomenė, kuri labai apėčiai naudoja tam tikrus granatomis mesti prietaisus, granatmečius. Vienas suomių kapitonas pranešė, kad tik viename fronto bartyje kur jis kovoja, rusai per vienu minutę iššauna po 250 granatų.

BALTI SUOMIŲ APSIAUSIMAS

Suomiai turi savo kariuomenę pasirūpinę baltus apirngimus, kurių visiškai negalima atskirti nuo sniego. Be to, suomiai turi savo išradimo labai patogias palapines su mažais kilnojamaiais pečiukais, kuriuos paneša ir vienas kareivis. Tad suomių kariuomenė fronte taip apdaryta, kaip pastogė yra aprūpinta ir šalčio neturinti kėsti. O tų suomių prie šalčio yra užgrūdinti. Dabar skubiai mokomieji karo mokyklos turi prisipratinėti ir prie šalčio ir kitų šiaurės ir žiemkaro sunkenybių ir suomiai jas pakelia su stebėtinu tvirtumu.

50 SUOMIŲ — 45 KULKOS VYDŽIAI

Ne tik šiauriniame, bet viduriniame fronte suomių laikosi greitosios taktikės ant sniegiųjų poldami ir tų jau vėl dingdami. Suomų sniegiužiniai esą labai ginkluoti, ir kiekvienas 50 vyrų būrys turis po 45 kulkos.

ji artilerija vežiojama roge kurias tempia patys sniegiužininkai. Todėl suomių artilerija yra labai ginkluota ir staiga pasirodo tai vienoje tai kitoje vietoje.

Pačioje šiaurėje sovietų smarkiai puola lėktuvais. Aviacijos kovoms čia vadovauja garsieji sovietų pilotai, lakūnai, pasižymėję skrieimais per šiaurės asigalį per panino ekspedicijos dalyviai: Aleksiejevas ir Ševelovas. Suomiai neatsilieka. Jų aviacija į pietus nuo Murmansk sunaikinusi 20 kilometrų sovietų geležinkelio. Suomiai

/Nukelta į pask. pusl./

Gėlių laukas Olandijoje.

Indėnų Nelaisvėje

(H. Stadeno nuotyčiai Brazilijoje 1553-54 metais)

ŠVENTO VINCENTO SALA.

Šv. Vincento sala randasi to paties vardo gyvenamosios vietos bei už dviejų mylių nuo Yvavapės. Įvairiose vietose yra cukrinių nendrių negausios plantacijos. Vietinė indėnų giminė tupy gyvena su portugalais santarke. Tos giminės žemės tęsiasi per 80 mylių į žemyno gilumą ir per 40 mylių pločio apie pajūrij. Tupy giminės žemė pietuose tais laikais ru bežiavosi sa cario gimine, o šiaurinėje su tupinhamba. Tupinhamba indėnų giminė ne buvo didelis priešas tiek portugalams, tiek tupy giminei.

INDĖNŲ ĮSIVERŽIMAI

Už penkių mylių nuo S. Vicente randasi vieta, vadina Bertioga, kur seniau gyveno tupinhambai, vėliau per

sikėlė į Santo Amaro salos gilumą.

Du metu prieš mano atvykimą penki broliai mamelukai, iš tėvo portugalų ir motinos indėnės, broliai Braga, kriškščionys, mokantieji vietinė ir portugalų kalbą, įkūrė čia mažą tvirtovę. Vietos saugumas ir derlinga žemė patraukė į čia dar keletą seimynų.

Tupinhambams ši naujoji vieta, kuri radosi už 25 mylių nuo jų buvo paranki ir jie sumanė ją sunaikinti. Vieną naktį, vos aštant, atplaukė jie su 70 laivelių ir pradėjo žiaurų puolimą. Mamelukai ir portugalai kartu su savo sąjungininkais tupy gynėsi kiek įmanydami, bet buvo nugalėti. Užpuolikai sudegino sodybas ir paėmė į nelaisvę daugybę indėnų.

Po Bertiogos sunaikinimo, turint omeny jos svarbą São

Vicente apsaugai, vėliau būtent Nutariau pasilikti ir pasirašo griebtasi ją atstatyti irčiau keturiems mėnesiams sutvirtinti. Tačiau daugiau tustartį, reikiška, iki to laiko pinambai Bertiogos nemėginol karalius atsiųs savo įgaulpulti, bet sekantį kartą visalotą kariainką. Apsaugai ganeitėkai išiveržė į patį Sāvau tris vyrus ir keleta Vicente. Vėl daug gyventojų didelių patrankų.

KAIP LIKAU SANTO AMARO KAIMO VADOVU

Kada atvykau į šias vietas naujo kaimo įkūrimas būvūmų su laukiniais. Tuo sunkiu laiku gyventojai vieno portugalų, kuris bijai parąšė karaliui bendrą sutikęs eiti vadovo pareištą, prašydami globos ir gas. Atsitiko taip, kad aplapsaugos nuo laukinių. Po to, kiau minėta apylinkę. Gyveluriam laikui praslinkus, attojai sužinojė, kad atvykvyko į čia gubernatorius su nesena ir turiu nemažą tikslu iširti padėti ir kuo reitiryti, pasiūlė man čia apkia padėti. Gubernatorius su gyventvi ir užimti atsakomžinojės apie mano drąsą ir gas kaimo vadovų pareigatkaklumą bei apie mano pažadėdami visokeriopą paravojingą tarnybą, kurios ne ir nebloga atlyginima. Be vienas portugalas nenorėjo buvo pažadėta dar ir Jo pagyrė mane ir pažadėjo, kai rališkos Didenybės maik tik grįž į tėvynę, papasakoti kuri didžiai įvertinanti ne apie mano nuopelnus karatrustuose kraštuose nusilūi. Bet mano sutarties termi-

nas jau baigėsi ir gubernatorius paklausė ar nenorėčiau likti dar dviem metams. Po to žadėjo suteikti man teisę grįžti į Europą pirmuoju išplaukiančiu laivu. Sutikau ir gav. privilegijas, kokios anai laikais buvo duodamos karališkiems artileristams. Pastateme naujus akmeninius mūrus, padarėm dar kelis sustiprinimus ir taip likau toliau tos vietos vadovu.

(B. d.)

— KAUNAS. Iš šiaurietinės Lietuvos pranešama, kad iš Latvijos ir Sovietų Sąjungos pusės artimųjų miškų į Lietuvą atbėga nemažai vilkų, kurie čia ieškosi grobio. Kai kur tie žvėrys sudaro gyventojams pavojų.

— VILNIUS. Arkivyskupas Jalbžinkovkis įteikė savo dokumentus Lietuvos pilietybei gauti. Tačiau jis yra apsigyvenęs Vilniuje tik nuo 1926 metų.

Ivairios žinios

Lankėsi Jonas Adomavičius

Pirmadienį redakcijoje apsilankė p. Jonas Adomavičius iš Rio de Janeiro. Du broliai Adomavičiai, Jonas ir Leonas gyvena Rio mieste. Turi tris sunkiasias prekių transporto mašinas. Dirba patys ir samdyti šoferiai. Brolių Adomavičių kompanija gražiai verčiasi ir progresuoja.

Į São Paulo p. Jonas Adomavičius atvyko aplankyti savo tėvo, kuris šiuo metu serga.

Nieko sau uzdarbiai!

J. A. V. Turtų Ministerija skelb'a, kad kino filmų direktorius Warner Baxter gauna 279.807 dol., Zanuk — 265.000, dainininkas Bin Crosley 260.000; ork. v. dėjar Jack Benny — 250.000; jaunutė artistė Shirley Temple — 114,848 dol. ir Anabella Murat — 87.500 dol. Paskel'tomis žiniomis J. A. V. 499 „darbininkai“ gauna daugiau negu po 75.000 dol.

/Pabaiga iš antro pusl./

DEGA VISA SUOMIŲ ŽEMĖ

partizanai narsiai veda karą toli raudonarmiečių užpakalyje. Visose vietose, kur yra įsikęvę rusų kariuomenė, partizaninės kovos atkakliai tebevyksta.

Suomii štabas pranešė, kad kovų prie Tolvajervio suomii priešpuolimai pavyko ir visa ši sritis vėl yra suomii rankose. Du sovietii pulkai buvę sunaikinti, kitas sovietii dalis suomiai vežasi.

RADIO APARATAI TRUMPU IR ILGU BANGU

Labai pigiomis importo kainomis grynais pinigais ir ilgalaikiam išsimokėjimui. Garantija dviem metams. Nuosava radio aparatų taisymo dirbtuvės.

Inžinierius **RIESENFELD**

RUA PRATES, 43 (Rua José Paulino kampas, priešais Luz sodną).

UZIPRENUMERUOKITE 1940 M.

ŠIUOS LAIKRAŠČIUS:

„DARBA“, savaitinį darbo žmonių laikraštį. „Darbas“ plačiai rašo apie Lietuvos ir kitų šalių darbininkų gyvenimą. „Darbas“ yra didelis, įdomus ir iliustruotas laikraštis, išeinantis Lietuvoje. Jo kaina metams Brazilijoje tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

„JAUNAJA KARTA“, savaitinis, gausiai iliustruotas žurnalas, skiriamas jaunimui. „Jaunosios Kartos“ kaina metams Brazilijoje tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

„TRIMITA“, savaitinį, didelį gausiai iliustruotą žurnalą. Jo kaina metams tik 30\$000, pusmečiui 15\$000.

„ŪKININKO PATARĖJA“, didžiausį savaitraštį, koks išeina Lietuvoje. „Ūkininke Patarėjas“ plačiai rašo apie visą Lietuvos gyvenimą ir yra vienas iš įdomiausių laikraščių Lietuvoje. Savo skaitytojams duoda nemokamus priedus. Jo kaina metams Brazilijoje tik 30\$000, pusmečiui 15\$000.

„DIRVA“ arba „AMERIKOS LIETUVI“. Šiėdu vieni iš didžiausių ir įdomiausių Amerikos lietuvių savaitraščių. Jų kaina metams tik 20\$000, pusmečiui 10\$000.

Visus čia išvardintus laikraščius galima užsiprenumeruoti per „LIETUVIO“ redakciją. Pinigus siųsti „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764 S. PAULO, kartu pažymint už kurio laikraščio prenumeratą pinigai siunčiami.

Prišluskite Pašto ženklų už 2\$600 ir gausite visų aukščiau išvardintų laikraščių po vieną egzempliorių susipažinimui.

Laiškai iš Matto Grosso

Praeitą savaitę redija greičiau laiški ateina, kai gavo net keturis laiški iš Matto Grosso deimanių, kur dirba ir mūsų tauti. Vieni laiški rašyti daipriėrio mėn., kiti gruodžio mėn., iš Cuiaba atvasoro paštu, rašytas šių stū pirmomis dienomis. Tai ilgai laiški eina ir dažnai mėnesių vienu kartumami tik dėl to kad siuntėjai labai tolimų vietų, kurių ne tik pašto įstaigų, net nei keliu. Laiški siunčiami per praeivius į artimiają paštą, kuris dažnai būna už 100 ar 300 km. Tie praeiviai tai aukso ir deimantų ieotojai, kurie su leimikiu, ba savo laime ausivylė, grįį civilizuoatąjį pasauli. Jie eliauja per kalnus, miškus ir sertonos pamažu, dar visėgindami vienur kitur paknaisioti. Todėl per juos asišęsto laiško kelionė lyiai varginga, kaip ir jų. Dug

greičiau laiški ateina, kai apsilanko kapangieriai t. y. dimantų supirkinėtojai. Tik per juos laiški ir laikraščiai iš paskutinių pašto stočių patenka ir į tolimas kasyklas.

Šiuo kartu mums rašo Andrius Draugelis, Vladas Merkevičius, Bronius Garkauskas ir Fricas Kuršaitis. Visi yra Kibišii aukštumoje. Dirba tose vietose, kur gyvena indijonai Parecis. Visi yra sveiki, bet nusiskundžia, kad laikas nuo laiko vieną kitą pakrato malėta. Lapkriėio mėn. prasidėjo lietūs ir dabar dažnai ir gausiai lyja. Me džioti veik negalima. Miškai neįžengiami. Jei tik surluoos užsimušii kokią strelę ar paukštį. Upėse darbas taip pat pasunkėjo. Bet laimė kas dien vis maloniau žyposi. Tat ir dirbti yr. āpas.

Rašo Draugelis.

Dideli kapitalai Pietų Ameriką

Laikraščiai, praneša, kad Šiaurės Amerikos kapitalistai žada investuoti Pietų Amerikoje didelius savo kapitalus. Daugumas kapitalų bėsių nvestuoti į pramonę ir prekybą. Spėjama, kad Amerikos kapitalistai savo pinigais dar daugiau išjudins Pietų Amerikos valstybių prekybą ir pramonę.

Gen. St. Raštikis ser

Iš Kauno pranešama, kad Lietuvos kariuomenės vadas Generolas St. Raštikis jau savaitė laiko kai serga. Naujasios žinios praneša, kad jis iš kariuomenės vado pareigų pasitraukė daugiausia dėl sveikatos.

Prašomi atsiinti paruoštus svetimšalio pasus („laidernetas“) si

asmensys:

- Adomas A. Serenas
- Anelė Matuzonis
- Stefanija Kačauauskas
- Maria Siukščius
- Marijonas Terentavius
- Bronislova Basys
- Bronislova Narusetius
- João T. Gimbutis
- Miguel Rumonis
- Josė Kastylis
- Josė Žilinskas
- Antonio Ciprijausk
- Juozas Račickas
- Pedro Kalius
- Jurgis Paukštys
- Adomas Makuška
- João Darbinskas
- Antanas Klimšašaus
- Boleslovas Purvir
- Adelė Rutkauskai
- Monika Balčiūnas
- Justina Blaževier
- Vincas Matulionis

Visų čia išvardintų asmenų svetimšalio pasai rand „Lietuvio“ redakcijoje ir encijoje Ralickas. Tie pasai, kuriems dokumentai o paruošti „Lietuvio“ redakcijoje ir dėl svetimšalio patsiėmimo turi kreiptis šienai į redakciją. Kidokumantai buvo paruošęncijoje Ralickas — reikreiptis į Agenciją Ralio

Skaitytojų Dėmesiu!

Pranešame visiems, kurie buvo užsakę „Lietuvi“ ir kitus kraštus savo giminėms ir draugams 1939 m., kad jų prenumeratą baigiasi š. m. gruodžio 31 d. Kad laikraščiai siuntinėjamas nesutrūkytų, prašome visų gerb. skaitytojų nelaukti paskutinių dienų ir dabar pat atnaujinti prenumeratą.

Ta pačia proga norime pažymėti, kad „Lietuvie“ tiek Lietuva, tiek į visus kraštus siuntinėjamas normaliai. Europos karas laikraščių persiuntimo į Lietuvą ir kitus kraštus netrukdo.

Taip pat prašome visų gerb. skaitytojų, kurių prenumeratą pasibaigė, arba baigiasi iki Naujų Metų, neatidėliojant atnaujinti prenumeratą, nes smarkiai padidėjus laikraščio leidimo išlaidoms niekam ilgiau įsokla laikraščio siuntinėti negalime.

„Lietuvio“ Administracija.

Lietuvi išeivi,

Papuošk savo kambario sienas Lietuvos vyčių bei graiu lietuvišku paveikslu. Lietuvos Vyčių, Vytauto Džiojo ir kitų lietuviškų paveikslų galite gauti „Lietuvio“ redakcijoje, rua Bandeirantes 474.

Lietuvos Vyčiai ir paveikslo provinėiją. Užeikite pasttelrauti asmeniškai arba paškykite laišką.

TIK 2\$000

Tik už 2\$000 galite gauti „Lietuvio“ redakcijoje gražų įvairių lietuviškų atviručių rinkinį, susidedantį iš 18 20 štukų.

Priėjuntus už 2\$000 pašto ženklų, siunčiame atviručių rinkinį ir į provinciją paštu

Pranešimas

Pranešama, kad sausio mėn. 28 d. 3 val. po pietų D. L. K. Vytauto mokyklos salėje įvyksta metinis Lietuvos Moterų D-jos susirinkimas.

Prašome visas dares atsilankyti. Valdyba.

REIKALINGI:

Kalnakasiai, staliai, kalviai ir šiaip darbininkai. Dirbti Itatingoj, Bernardes & Cia. Adresas: Caes Mortona — Avenida Rodrigues Alves — Bondė 15 — SANTOS. Laivelis išplaukia 8 val. ryto į Itatingą.

NORI SUSIPAŽINTI

Vienas vyras susipažinimo tikslu ieško rimtos panelės, arba nepriklausomos moterės.

Atsiliepinus, su informacija ir adresu siųsti: SNR. OLIVEIRA MULLER Caixa Postal 150 S. Paulo.

Advokatas

Dr. Decio Ferreira Alvim.

Veda juridines bylas ir da patarimus teisės srityje. Rua Quintino Bocayuv. 1º andar (Casa das Arcs) Tel. 2-3504 S. Paulo.

Greitas tobulas notarinis darbas

Kontraktų pasirašymas, garantijų, nuosavybės dokumentų, organizacijų įstatų, registracija, įvairūs priėdokumentai.

NOTARO ĮSTAIGA Cartorio

ADELBERTO NETTI Largo do Tesouro, Telefonas 3-3013

PARDUODAMA NAMAS

Ant Quinta da Paulina rua São Roque, 210. Trys bariai ir virtuvė. Žemė pas 300 kv. metrų. 10 m tūmo ir 30 m ilgumo. Smulkiau sužinoti: rua ROQUE, 210. — QUINTA PANHEIRA.

CASA DI VECCHI

Stygų muzikos instrumentų fabriks. Pigiausiasis kainomis ros, mandalinos, smuiklalsikos ir kiti instrumentai. Rua Aurora, 196—198. 4-0346 São Paulo.

„Leão“

Av. S. João, 284 (prie traukimo Pašto) Tel. 4-44

Puiki virtuvė. Šilti gijai bet kokią valandą. Kainos labai pigios. Canja especial 1\$500. Brhiana Chopas.

BARAS „TICO-TICO“

Maloniai ir lėksmai praleisite laiką užėję į mautiečio B. Norkaus lietuvišką barą. Įvairiausi užniniai ir vietiniai gėrimai. Geras ir svarus patarimas. Įsidėmėkite patys ir kitiems pasakykite:

BARAS TICO-TICO RUA AURORA, 304.

Svetimšalių Identifikacija

Gabinete de Investigações įstaigoje svetimšalių identifikacijos skyrius, ant rua dos Guimões Nr. 410 šidentifikuotis (nutraukti pirštų nuospaudas ir fotograšiuos numerius:

- Sausio 20 d. šeštadienis — nuo 26601 iki 26800
- „ 22 d. pirmadienis — nuo 26801 iki 27100
- „ 23 d. antradienis — nuo 27101 iki 27400
- „ 24 d. trečiadienis — nuo 27401 iki 27700
- „ 25 d. ketvirtadienis — nuo 27701 iki 28000
- „ 26 d. penktadienis — nuo 28001 iki 28300
- „ 27 d. šeštadienis — nuo 28301 iki 28500

Visi lietuviai, kurie turi rezervas kerčikus šieriai s privalo sekti dieną, kada bus šaukiami jų riai ir atvykti į Gabinetą de Investigações nuo 12 val. vakaro.